

bestemt udtale det Ønske, at Landstinget maa finde en saadan Façon at imødekomme det Krav, der ligger bag det ærede Medlems Forslag, at en Mand mellem 50 og 55 Aar, som aldrig før har faaet Fattighjælp, ikke derved skal slaas ned — uden at slette det socialpolitiske Forlangende om et Skel mellem Fattighjælp og Alderdomsunderstøttelse. Jeg gentager for at undgaa Misforstaaelse, hvis det ærede Medlem vil anvende mine Udtalelser til Agitation mod Højre, at mine Udtalelser staa for min egen Regning, ingenlunde for mine Fællers.

Sabroe: Det ærede Medlem, som nu sluttede, kunde have sparet sig det Raad, han gav til Arbejderne angaaende Selvagtelse og Æresfølelse. Arbejderne skulle vide ogsaa uden Raad fra den Side at udvikle videre den Selvstændighedsfølelse, der er fulgt jævnsides med den almindelige politiske Selvtænkning blandt Arbejderne. Der var en Gang i dette Land, da der ikke raadede megen Æresfølelse blandt Arbejderne, da der var Kommuner, hvor indtil Halvdelen af Arbejderklassen var paa Fattigvæsenet og modtog Fattighjælp. Det var i de Kommuner og i de Tider, hvor Arbejderne vare politisk indifferente og stode uden Organisation og uden Presse. Der er jævnsides med den almindelige socialpolitiske Udvikling blandt Arbejderne sket en Fremgang i alle disse Forhold, der ganske overflødiggjør ethvert Raad i den Henseende til Arbejderklassen.

Jeg vil i Anledning af, hvad det ærede Medlem sagde i den Henseende, sige til ham, at det Raad, han gav overfor Arbejderne, kunde jeg med større Ret anvende overfor de andre Samfundsklasser. Naar saaledes det ærede Medlem talte om, at ethvert Medlem af Samfundet har en Pligt til at forsørge sin Familie, er det noget, man ikke behøver at sige til Arbejderne, det er noget, de vide, det lære de af de Vilkaar, hvorunder de daglig leve, og Lovene, saaledes som de ere, have afstukket saa skarpe Grænser, at Arbejderne i Almindelighed nok skulle vare sig for at komme paa den forkerte Side af dem. Men der er andre Samfundsklasser, som ikke anerkende den Opfattelse, det ærede Medlem udtalte, at ethvert Medlem har den Pligt at forsørge sin Familie ved Midler, de ikke faa af Samfundet. Der er Medlemmer af Samfundet, der, uden at arbejde, ikke alene ere i Stand til at forsørge deres Familie, men ogsaa til at lade dem leve i Overflødighed, og Samfundet giver ofte disse Mennesker en meget rige-

lig Alderdomsforsørgelse i Form af Pension. Jeg har imidlertid ikke erfaret, at det ærede Medlem eller det Parti, hvortil han hører, har gjort noget for at indskrænke den Ret, som de forskellige Damer paa Vallø, Vemmetofte eller de andre Klostre have i Samfundet. Det forekommer mig, at der var langt mere Grund til at indskrænke disse Samfundsmedlemmers Adgang til at opnaa en privilegeret Stilling end til her at holde en lang Tale om, hvad Arbejderne skulle gøre for i Alderdommen at kunne være fri for økonomiske Bekymringer og leve nogenlunde menneskeligt.

Det ærede Medlem talte om, at det vilde være ganske urimeligt, om en Mand, der i 55 Aar er falden det offentlige til Byrde, skulde ved Indtrædelse i det 56de Aar kunne faa Hjælp af den fri Fattigkasse og, naar han saa bliver 60 Aar, faa Alderdomsunderstøttelse. Det er et daarligt Eksempel, det ærede Medlem vælger. Det kunde ikke tænkes, at en Mand i 55 Aar har modtaget Hjælp af det offentlige. Men lad os sætte, at en Mand har modtaget Hjælp i 40—45 Aar, altsaa fra den ganske unge Alder og op til den høje Alder, saa forekommer det mig, at det er et Bevis for, at vedkommende har været uden Evne til at sørge for sig selv. Der fødes og udvikles under de nuværende Samfundsforhold en Mængde Mennesker, der kun er i Besiddelse af ringe Grad af Arbejdsmohed, Evne til at holde sig oven Vand, Samfundet har paa forskellig Maade støttet disse ved social Lovgivning, men jeg mener, at man maa videre ud.

For øvrigt maa jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at hvis han tænker paa Folk, der have gjort sig skyldige i et lastværdigt Levned, vitterlig Drukken-skab, saa udelukker Alderdomsunderstøttelsesloven dem, det maa det ærede Medlem vide; selv om de ingen fast Hjælp have faaet, ere de udelukkede. I Virkeligheden kunne kun fuldt ud hæderlige Mennesker faa Alderdomshjælp, Folk, som man ikke med nogen Ret kan falde over og sige, at de ere daarligere end andre. Loven udelukker Drankere og Folk, der have ført et vitterligt forargeligt Levned. Hvad Arbejdernes Bidrag til det offentlige angaar, er det rigtigt, at de ikke yde et direkte personligt Bidrag til Alderdomsunderstøttelsen, men det yde de ved deres Arbejde og ved deres Skatter, dels de direkte Skatter og endnu mere de indirekte Skatter. De Folk, der ville komme til at nyde godt af denne Lov, ere saadanne, der have